

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 215.727 van 13 oktober 2011
in de zaak A. 199.782/VII-38.057.**

In zake : Stien LOYENS
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bart De Becker
kantoor houdend te 8500 Kortrijk
Loofstraat 39
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Dirk Abbeloos
kantoor houdend te 9200 Dendermonde
Noordlaan 82-84
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 8 april 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 3 februari 2011 waarbij het beroep tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Limburg van 1 april 2010, houdende het verlenen aan Chris Coenegrachts van de milieuvergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een varkenshouderij, gelegen aan de Maastrichtersteenweg 69 te Riemst, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 29 september 2011.

Staatsraad Peter Sourbron heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bart De Becker, die verschijnt voor de verzoekster, en advocaat Patrick Vandendael, die loco advocaat Dirk Abbeloos verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Rita Van Den Eeckhout heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Chris Coenegrachts exploiteert een varkensbedrijf aan de Maastrichtersteenweg 69 te Riemst. De verzoekster is omwonende van de inrichting.

3.2. Op 17 november 2009 dient de exploitant een milieu-vergunningsaanvraag in strekkende tot de hernieuwing en verandering van de varkenshouderij.

3.3. Tijdens het openbaar onderzoek dient een aantal omwonenden, waaronder de verzoekster, een collectief bezwaarschrift in.

3.4. Bij besluit van 1 april 2010 willigt de deputatie van de provincie Limburg de aanvraag in. Het voorwerp van de verleende milieuvergunning omvat :

- 4 stallen met plaatsen voor 1.990 varkens ouder dan 10 weken waarvan 1.990 andere varkens (vleesvarkens);
- het stallen van een 10-tal landbouwvoertuigen;
- de opslag van 10.000 liter mazout in een ondergrondse dubbelwandige houder;
- de opslag van 300 liter motorolie in vaten;
- de opslag van 200 kg fytoproducten (sproeistoffen) in kleinverpakking tot maximaal 25 kg;
- opslagplaatsen voor dierlijke mest met een totale capaciteit van 1.981 m³ waarvan 1.981 m³ mengmest;
- een grondwaterwinning bestaande uit 1 put met een diepte van 42 meter waaruit maximum 16 m³/dag en 4.800 m³/jaar grondwater onttrokken wordt uit de freatische watervoerende laag van de Krijt Aquifer (hcov-code 1100) met als bestemming : de drinkwatervoorziening van de dieren, huishoudelijk gebruik, het reinigen van de stallen en de aanmaak van gewasbeschermingsmiddelen.

3.5. Tegen voormelde beslissing stelt de verzoekster samen met een aantal andere buurtbewoners bestuurlijk beroep in bij de Vlaamse minister van Leefmilieu.

3.6. In het kader van de beroepsprocedure worden een aantal adviezen uitgebracht :

- a) het advies van 8 juni 2010 van de afdeling Stedenbouwkundig Beleid en Onroerend Erfgoedbeleid is gunstig over de aanvraag;
- b) de afdeling Operationeel Waterbeheer adviseert op 16 juni 2010 gunstig over de aangevraagde grondwaterwinning;
- c) op 25 juni 2010 brengt de afdeling Milieuvergunningen een ongunstig advies uit omdat de hinder en de risico's van de gevraagde exploitatie niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt;

d) de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie stelt in haar advies van 6 juli 2010 voor om het beroep gegrond te verklaren, de beroepen beslissing op te heffen en de gevraagde vergunning te weigeren. In dat advies worden de "risico's voor de externe veiligheid, hinder, effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens" als volgt beoordeeld :

"Overwegende dat de onderhavige milieuvergunningsaanvraag de uitbreiding betreft van een varkenshouderij; dat het bedrijf momenteel vergund is voor 1320 varkens ouder dan 10 weken (3 beren, 165 zeugen en 1152 andere varkens); dat men met de aanvraag een reorganisatie beoogt tot een bedrijf vergund voor het houden van 1990 andere varkens; dat de verandering voorzien is binnen de bestaande stallen; dat de zeugenplaatsen en plaatsen voor beren en jonge zeugen verdwijnen en worden vervangen door plaatsen voor andere varkens; dat volgens de aanvraag deze verandering gepaard gaat met een belangrijke investering (omvormen zeugenstallen naar vleesvarkenstallen) en dat daarom eveneens een vroegtijdige hernieuwing van de milieuvergunning wordt aangevraagd;

Overwegende dat de vergunning werd verleend in eerste aanleg; dat hiertegen beroep werd aangetekend door buurtbewoners; dat het beroepschrift door 15 personen ondertekend werd; dat de bezwaren in hoofdzaak gericht zijn op de onaanvaardbare luchtkwaliteit (geur, ammoniak, stof) ter hoogte van de woningen; dat de omwonenden vooral last hebben van de onaanvaardbare geurhinder en tevens vrezen voor hun gezondheid als gevolg van de grote stof- en ammoniakemissies; dat de omwonenden dit wijten aan de nabijheid van het bedrijf en het feit dat ze in de meest ongunstige windrichting gelegen zijn; dat ze tevens aangeven dat de geurhinder sinds 1992 is toegenomen overeenkomstig de doorgevoerde uitbreidingen en momenteel zeer ernstig te noemen is; dat deze hinder in het verleden reeds aanleiding heeft gegeven tot klachten maar dat de exploitant intussen geen verbeteringen noch veranderingen heeft aangebracht; dat tenslotte wordt aangegeven dat bij een vorige uitbreiding in 1995 (van 876 naar 1.320 varkens) de vergunning werd geweigerd door de deputatie maar door de toenmalige minister in beroep alsnog werd vergund; dat er toen al vragen rezen omtrent de verenigbaarheid van de inrichting met de omgeving, terwijl er nu nog eens een significante uitbreiding komt (van 1320 naar 1990 varkens);

Overwegende dat de inrichting gelegen is op 15 meter van een woongebied met landelijk karakter; dat er in een straal van 100 meter 6 woningen zijn gelegen; dat deze in de meest ongunstige windrichting zijn gelegen; dat de inrichting heel ongunstig gelegen is ten opzichte van het woongebied en dat hiermee rekening moet worden gehouden bij de evaluatie van de uitbreiding; dat gezien de preciaire ligging en de voorgeschiedenis van het bedrijf de klachten van de buurtbewoners heel ernstig moeten worden genomen; dat dezelfde klachten ook geuit werden tijdens het openbaar onderzoek van de vorige uitbreiding in 1995;

Overwegende dat het bovenstaande aantoont dat de inrichting zowel in de huidige als in de vroegere situatie (voor de uitbreiding in 1996) ernstige

geurhinder oplevert; dat het ook niet opportuun is dat deze inrichting nog eens gevoelig zou uitbreiden met 670 mestvarkens in de buurt van de nabijgelegen woningen; dat er door de exploitant, zowel nu als in 1995, bovendien geen milderende maatregelen werden voorgesteld om de uitbreiding te compenseren en dat de stallen zich nog altijd in dezelfde staat bevinden als toen er slechts 876 varkens in gehuisvest waren; dat dit een onaanvaardbare uitbreiding van de al in de oorspronkelijke situatie vastgestelde geurhinder met zich meebrengt;

Overwegende dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de beroepindiener en woningen van de andere omwonenden; dat ook binnen in het huis van één van de beroepindieners geurhinder werd vastgesteld (het was warm weer en de ramen stonden open);

Overwegende dat de exploitant nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden; dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat zowel de uitbreiding alsook de daarmee gepaard gaande vroegtijdige hernieuwing te weigeren".

3.7. Op 3 februari 2011 neemt de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur het thans bestreden besluit. Het bestuurlijk beroep tegen de door de deputatie verleende vergunning wordt deels gegrond verklaard. Het vergunde aantal dierplaatsen wordt teruggebracht tot "3 stallen met plaatsen voor 1.840 varkens ouder dan 10 weken waarvan 1.840 andere varkens". Daarnaast worden de volgende bijzondere exploitatievoorwaarden toegevoegd :

"- in stal 4 wordt het mestgedrag van de varkens gestuurd door het plaatsen van noppen op het roostergedeelte van de vloer;

- de exploitant zorgt voor een groenscherm van minstens 5 m breed rondom de inrichting; dit wordt aangeplant tijdens het eerstvolgende plantseizoen en moet bestaan uit streekeigen laag- en hoogstammige dichtgroeïende gewassen".

De bestreden beslissing is als volgt gemotiveerd :

"Gelet op de ligging van de inrichting in een agrarisch gebied volgens het gewestplan 'Sint-Truiden - Tongeren', vastgesteld bij koninklijk besluit van 5 april 1977;

Overwegende dat de exploitatie van de inrichting vanuit stedenbouwkundig en ruimtelijk oogpunt verenigbaar is met de toepasselijke ruimtelijke en stedenbouwkundige voorschriften;

Overwegende dat de onderhavige milieuvergunningsaanvraag de

uitbreiding betreft van een varkenshouderij; dat het bedrijf momenteel vergund is voor 1320 varkens ouder dan 10 weken (3 beren, 165 zeugen en 1152 andere varkens); dat men met de aanvraag een reorganisatie beoogt tot een bedrijf vergund voor het houden van 1990 andere varkens; dat de verandering voorzien is binnen de bestaande stallen; dat de zeugenplaatsen en plaatsen voor beren en jonge zeugen verdwijnen en worden vervangen door plaatsen voor andere varkens; dat volgens de aanvraag deze verandering gepaard gaat met een belangrijke investering (omvormen zeugenstallen naar vleesvarkensstallen) en dat daarom eveneens een vroegtijdige hernieuwing van de milieuvergunning wordt aangevraagd;

Overwegende dat de vergunning werd verleend in eerste aanleg; dat hiertegen beroep werd aangetekend door buurtbewoners; dat het beroepsschrift door 15 personen ondertekend werd; dat de bezwaren in hoofdzaak gericht zijn op de onaanvaardbare geurhinder en tevens vrezen voor hun gezondheid als gevolg van de grote stof- en ammoniakemissies; dat de omwonenden dit wijten aan de nabijheid van het bedrijf en het feit dat ze in de meest ongunstige windrichting gelegen zijn;

Overwegende dat de inrichting gelegen is op 15 meter van een woongebied met landelijk karakter; dat er in een straal van 100 meter 6 woningen zijn gelegen; dat deze in de ongunstige windrichting zijn gelegen; dat de inrichting ongunstig gelegen is ten opzichte van het woongebied en dat hiermee rekening moet worden gehouden bij de evaluatie van de uitbreiding; dat in een straal van circa 300 meter 24 woningen zijn gelegen; dat 4 woningen hiervan beroep hebben ingediend;

Overwegende dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de beroepindiener en woningen van de andere omwonenden; dat ook binnen in het huis van één van de beroepindieners geurhinder werd vastgesteld (het was warm weer en de ramen stonden open);

Overwegende dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden;

Overwegende dat de exploitant in een bijkomende nota een aantal maatregelen voorstelt om de geurhinder te beperken; dat wordt voorgesteld om stal 2 uit gebruik te nemen wat neerkomt op een vermindering van 150 andere varkens; dat in stal 4 (plaats voor 624 andere varkens) het mestgedrag van de varkens zal gestuurd worden door het plaatsen van noppen op het roostergedeelte van de vloer; dat op die manier meer mest gemaakt wordt op het roostergedeelte van de vloer; dat hierdoor de hokbevuiling en bijkomend de ammoniak- en geuremissie verminderd wordt; dat de exploitant verder voorstelt om het groenscherm te laten doorgroeien tot een bomenrij met struiken om op die manier geur, stof en ammoniak weg te filteren; dat ten slotte de exploitant de kokers met pet op stal 4 heeft vervangen door kokers zonder pet;

Overwegende dat het enerzijds gaat om een relatief kleine uitbreiding met 520 varkens (28%) in bestaande stallen en anderzijds het feit dat de exploitant bijkomende geur beperkende maatregelen zal treffen, de geurhinder tot een

aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt".

IV. Onderzoek van de vordering

4. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

A. Ernst van de middelen

Eerste middel

Standpunt van de partijen

5. In een eerste middel roept de verzoekster de schending in van artikel 30bis, § 1, van het besluit van de Vlaamse regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (hierna : Vlarem I), van de formele motiveringsplicht zoals vervat in de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen (hierna : motiveringswet) en in artikel 52, 3°, b), van Vlarem I en van de beginselen van behoorlijk bestuur, inzonderheid het rechtszekerheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het middel, dat uit twee onderdelen bestaat, wordt als volgt toegelicht :

"EERSTE ONDERDEEL: de schending van art. 30bis §1 van titel I van het

VLAREM en van het rechtszekerheidsbeginsel

14.

Art. 30bis van titel I van het VLAREM stelt:

'§ 1. Een vergunning kan worden verleend wanneer deze voorwaarden bevat welke garanderen dat de inrichting voldoet aan de eisen die door dit reglement en titel II van het VLAREM zijn gesteld. De vergunning wordt geweigerd wanneer dat niet het geval is'.

Een milieuvergunning kan dus slechts worden verleend indien zij voorwaarden bevat die garanderen dat wordt voldaan aan de eisen van titel II van het VLAREM. De vergunning moet worden geweigerd als dat niet het geval is. De overheid mag er niet zomaar van uitgaan dat de VLAREM-normen wel zullen worden gehaald tijdens de exploitatie. (R.v.St., Camerlynck, nr. 208.403, 26 oktober 2010)

15.

In casu is vastgesteld dat de exploitant zonder bijkomende maatregelen niet kan voldoen aan de eisen van het Milieuvergunningsdecreet en van titel II van het VLAREM.

Art. 22 van het Milieuvergunningsdecreet bepaalt dat de exploitant van een inrichting ongeacht de verleende vergunning steeds de nodige maatregelen moet treffen om schade, hinder en zware ongevallen te voorkomen en, om bij ongeval, de gevolgen ervan voor de mens en het leefmilieu zo beperkt mogelijk te houden.

Art. 4.1.3.2. van titel II van het VLAREM bepaalt dat de exploitant als normaal zorgvuldig persoon alle nodige maatregelen moet treffen om de buurt niet te hinderen door geur, rook, stof, geluid, trillingen, niet ioniserende stralingen, licht en dergelijke meer.

Samengevat: een exploitatie mag geen hinder veroorzaken naar de buurt toe.

16.

In casu is door de betrokken diensten eigenhandig geurhinder vastgesteld (...):

'Overwegende dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de beroepindiener en woningen van andere omwonenden; dat ook binnen in het huis van één van de beroepindieners geurhinder werd vastgesteld (het was warm weer en de ramen stonden open)';

De afdeling Milieuvergunningen en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie hebben dan ook uitgebreid gemotiveerde ongunstig adviezen uitgebracht (...) en hebben aan verwerende partij voorgesteld om de vergunning te weigeren, conform art. 30bis van titel II van het VLAREM.

17.

Zich steunend op een bijkomende nota van de aanvrager van de vergunning waarin die een aantal maatregelen voorstelt om de geurhinder te beperken, heeft verwerende partij toch een vergunning verleend. Twee van die maatregelen worden als bijzondere voorwaarden opgenomen in de vergunning.

Verwerende partij is nochtans zelf tot het besluit gekomen dat er geurhinder bestaat en dat de exploitant in de vergunningsaanvraag niet aantoonde dat die geurhinder zal of kan beperkt worden (...):

'Overwegende dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden';

Verwerende partij heeft op geen enkele manier gecontroleerd of de door de exploitant voorgestelde maatregelen een oplossing zullen bieden voor de geurhinder. Er wordt niet verwezen naar een studie van deskundigen ter zake die de effectiviteit van de maatregelen kan aantonen. Er worden in de vergunningsvoorwaarden ook geen garanties gevraagd van de exploitant. De exploitant wordt ook niet verplicht, zoals nochtans gebruikelijk is, om na een bepaalde periode van exploitatie een studie te laten uitvoeren om na te gaan of er al dan niet sprake is van geurhinder.

Verwerende partij gaat er dus van uit dat aan de eisen van titel II van het VLAREM zal kunnen worden voldaan, louter op basis van een aanvullende en niet met bewezen feiten of concrete studies gestaafde nota van de aanvrager zelf en zonder eigen onderzoek naar de haalbaarheid en effectiviteit van de door de aanvrager voorgestelde maatregelen. Verwerende partij negeert daarbij de ongunstige adviezen van de afdeling Milieuvergunningen en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie. Verwerende partij was nochtans zelf tot de conclusie gekomen dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen worden beperkt.

18.

Er is door de bestaande exploitatie al ernstige geurhinder, wat al in strijd is met art. 22 van het Milieuvergunningsdecreet en art. 4.1.3.2. van titel II van het VLAREM.

Er zijn geen garanties dat de maatregelen die de exploitant voorstelde effectief zullen zijn.

Er worden nauwelijks twee bijzondere voorwaarden opgelegd.

Er is geen enkele verplichting voor de exploitant om enige studie te laten uitvoeren naar de geurhinder veroorzaakt door zijn bedrijf.

19.

Verwerende partij heeft vastgesteld dat de exploitant volgens de aanvraag niet kon voldoen aan de eisen van het Milieuvergunningsdecreet en van titel II van het VLAREM, en heeft vervolgens op basis van eventuele maatregelen waarvan de effectiviteit niet is bewezen toch een vergunning (...) verleend. Dit is in strijd met art. 30bis van titel I van het VLAREM.

20.

Door voorwaarden op te leggen die niet garanderen dat ze ook effectief een oplossing zullen bieden aan de geurhinder schendt de bestreden beslissing ten slotte ook het rechtszekerheidsbeginsel. Als buur van de vergunde inrichting moet verzoekster immers er op kunnen rekenen dat door het opleggen van voorwaarden er ook effectief geen geurhinder meer zal zijn.

21.

Besluit: het eerste onderdeel van het eerste middel is gegrond.

TWEEDE ONDERDEEL: de schending van de formele motiveringsplicht zoals vervat in de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en in art. 52, 3°, b) van titel I van het VLAREM en van de beginselen van behoorlijk bestuur, m.n. het motiveringsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel

22.

De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op een afdoende wijze.

Artikel 52, 3°, b) van titel I van het VLAREM verplicht verwerende partij eveneens tot een formele motivering van haar beslissingen over beroepen tegen in eerste aanleg door de deputatie van de provincie getroffen beslissingen over milieuvergunningsaanvragen.

23.

Naast de formele motiveringsplicht heeft verwerende partij uiteraard ook een materiële motiveringsplicht.

Krachtens een algemeen rechtsbeginsel moet iedere bestuurshandeling worden gedragen door motieven die in rechte en in feite aanvaardbaar moeten zijn, en die daarom moeten kunnen worden gecontroleerd (...).

Volgens de afdeling wetgeving van de Raad van State bestaat er een niet-geschreven grondrecht dat iedere administratieve rechtshandeling moet gedragen worden door motieven die rechtens en feitelijk aanvaardbaar zijn, met andere woorden door deugdelijke motieven (...).

De overheid moet bij het nemen van haar beslissingen handelen volgens de beginselen van behoorlijk bestuur en zij moet met name het zorgvuldigheidsbeginsel in acht nemen dat inhoudt dat de voorbereiding van een overheidsbeslissing zorgvuldig moet verlopen, waarbij de overheid moet zorgen voor een behoorlijke feitengaring (...).

24.

De afdeling Milieuvergunningen en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie hebben uitgebreid gemotiveerde ongunstig adviezen uitgebracht (...) en hebben aan verwerende partij voorgesteld om het beroep van verzoekster gegrond te verklaren en de beslissing van de deputatie op te heffen.

Er is door de betrokken diensten eigenhandig geurhinder vastgesteld (...):

'Overwegende dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de beroepindiener en woningen van andere omwonenden; dat ook binnen in het huis van één van de beroepindieners geurhinder werd vastgesteld (het was warm weer en de ramen stonden open)';

Verwerende partij gaat niet in op deze adviezen, maar geeft daarvoor nauwelijks enige motivering. De motivering om toch de gevraagde vergunning te verlenen is gebaseerd op een bijkomende nota van de aanvrager van de vergunning waarin die een aantal maatregelen voorstelt om de geurhinder te beperken. Twee van die maatregelen worden als bijzondere voorwaarden opgenomen in de vergunning.

Verwerende partij concludeert zelf dat er geurhinder bestaat en dat de exploitant in de vergunningsaanvraag niet aantoont dat die geurhinder zal of kan beperkt worden (...):

'Overwegende dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden';

Verwerende partij heeft op geen enkele manier gecontroleerd of de door de exploitant voorgestelde maatregelen een oplossing zullen bieden voor de geurhinder. Er wordt niet verwezen naar een studie van deskundigen ter zake die de effectiviteit van de maatregelen kan aantonen. Er worden in de vergunningsvoorwaarden ook geen garanties gevraagd van de exploitant. De exploitant wordt ook niet verplicht, zoals nochtans gebruikelijk is, om na een bepaalde periode van exploitatie een studie te laten uitvoeren om na te gaan of er al dan niet sprake is van geurhinder.

Verwerende partij argumenteert louter op basis van een aanvullende en niet met bewezen feiten of concrete studies gestaafde nota van de aanvrager zelf en zonder eigen onderzoek naar de haalbaarheid en effectiviteit van de door de aanvrager voorgestelde maatregelen dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie mits naleving van de milieuvergunningsvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt, en dit tegen de ongunstige adviezen van de afdeling Milieuvergunningen en de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie in. Verwerende partij was nochtans zelf tot de conclusie gekomen dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen worden beperkt.

Dergelijke op veronderstellingen en niet op bewezen feiten gebaseerde conclusie, is uiteraard geen deugdelijke motivering. Dit is een schending van zowel de formele als de materiële motiveringsplicht.

25.

De motivering is ook manifest onjuist wanneer verwerende partij stelt dat er sprake is van een relatief kleine uitbreiding (...):

'Overwegende dat het enerzijds gaat om een relatief kleine uitbreiding met 520 varkens (28%) in bestaande stallen'

Dit is niet alleen feitelijk onjuist. Het aantal varkens zal immers als gevolg van de bestreden beslissing worden verhoogd van 1.320 naar 1.840, ofwel een toename met net geen 40%.

Bovendien wordt dit tegengesproken door de stelling van de deputatie (...) dat er sprake is van een belangrijke verandering:

'Overwegende dat het aantal varkens wordt uitgebreid met circa 51 % (van 1.320 naar 1.990 stuks) en dit ingevolge de omvorming en reorganisatie van het aantal dieren (zeugenstallen worden omgevormd naar vleesvarkensstallen);

dat daarnaast ook nog een machineloods wordt voorzien;

dat het voorgaande zal resulteren in een verandering van het bedrijf die als 'belangrijk' kan worden beschouwd (...);

Deze stelling wordt ook door verwerende partij gevolgd, want het is het feit dat het om een 'belangrijke' verandering gaat dat als verantwoording wordt gebruikt om een vroegtijdige hernieuwing van de vergunning toe te staan zoals voorzien in art. 18 §3 van het milieuvergunningsdecreet (...):

'dat men met de aanvraag een reorganisatie beoogt tot een bedrijf vergund voor het houden van 1990 andere varkens; dat de verandering voorzien is binnen de bestaande stallen; dat de zeugenplaatsen en plaatsen voor beren en jonge zeugen verdwijnen en worden vervangen door plaatsen voor andere varkens; dat volgens de aanvraag deze

verandering gepaard gaat met een belangrijke investering (omvormen zeugenstallen naar vleesvarkensstallen) en dat daarom eveneens een vroegtijdige hernieuwing van de milieuvergunning wordt aangevraagd';

Men kan niet tegelijk beweren dat het gaat om een belangrijke wijziging en tegelijk stellen dat er slechts sprake is van een beperkte uitbreiding.

Dergelijke motivering is onderling tegenstrijdig.

26.

Verwerende partij geeft ook geen blijk van een deugdelijke en zorgvuldige voorbereiding van het besluit door de ongedocumenteerde beweringen van de aanvrager van de vergunning zonder enig verder onderzoek voor waar aan te nemen, zodat tevens de zorgvuldigheidsplicht wordt geschonden.

27.

Er zijn door verwerende partij twee motieven ingeroepen ter verantwoording van het afleveren van een vergunning: de beperkte uitbreiding en de verklaring van de exploitant dat hij geurbepalende maatregelen zal nemen. Het eerste motief is foutief en intern tegenstrijdig, het tweede motief is niet op feiten of studies gesteund en biedt geen enkele garantie".

6. In haar nota repliceert de verwerende partij het volgende :

"In de bestreden beslissing valt het volgende te lezen omtrent de vermeende geurhinder:

'Overwegende dat de inrichting gelegen is op 15 meter van een woongebied met landelijk karakter; dat er in een straal van 100 meter 6 woningen zijn gelegen; dat deze in de ongunstige windrichting zijn gelegen; dat de inrichting ongunstig gelegen is ten opzichte van het woongebied en dat hiermee rekening moet worden gehouden bij de evaluatie van de uitbreiding; dat in een straal van circa 300 meter 24 woningen zijn gelegen; dat 4 woningen hiervan beroep hebben ingediend;

Overwegende dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de beroepindiener en woningen van de andere omwonenden; dat ook binnen in het huis van één van de beroepindieners geurhinder werd vastgesteld (het was warm weer en de ramen stonden open);

Overwegende dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden;

Overwegende dat de exploitant in een bijkomende nota een aantal maatregelen voorstelt om de geurhinder te beperken; dat wordt voorgesteld om stal 2 uit gebruik te nemen wat neerkomt op een vermindering van 150 andere varkens; dat in stal 4 (plaats voor 624 andere varkens) het mestgedrag van de varkens zal gestuurd worden door het plaatsen van noppen op het roostergedeelte van de vloer; dat op die manier meer mest gemaakt wordt op het roostergedeelte van de

vloer; dat hierdoor de hokbevuiling en bijkomend de ammoniak- en geuremissie verminderd wordt; dat de exploitant verder voorstelt om het groenscherm te laten doorgroeien tot een bomenrij met struiken om op die manier geur, stof en ammoniak weg te filteren; dat ten slotte de exploitant de kokers met pet op stal 4 heeft vervangen door kokers zonder pet;

Overwegende dat het enerzijds gaat om een relatief kleine uitbreiding met 520 varkens (28%) in bestaande stallen en anderzijds het feit dat de exploitant bijkomende geur beperkende maatregelen zal treffen, de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt;

Overwegende dat gesteld kan worden dat de risico's voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting veroorzaakt door de gevraagde exploitatie mits naleving van de milieuvergunningvoorwaarden tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt';

Het dient benadrukt te worden dat de betrokken inrichting gelegen is in agrarisch gebied, en de varkenshouderij dus in overeenstemming is met de bestemmingsvoorschriften. Dit wordt ook niet betwist door verzoekster.

Dergelijke bedrijvigheid zorgt steeds voor geurproductie, wat onmogelijk vermeden kan worden.

Verweerster dient enkel na te gaan of de gevraagde exploitatie tot een aanvaardbaar niveau kan beperkt worden. Aangezien de inrichting gelegen is in een bestemmingseigen gebied zorgt dit ervoor dat de tolera(n)tiedrempel voor de omwonenden verhoogd wordt.

De verzoekende partij heeft ervoor gekozen om te wonen in woongebied met landelijk karakter, waar wonen en landbouw op gelijke voet staan en dan nog aan de rand van agrarisch gebied, dat in beginsel exclusief is bestemd voor agrarische of para-agrarische activiteiten.

Het beschermingsniveau, tegen hinder uit agrarische activiteiten, waarop zij aanspraak kunnen maken, ligt daardoor lager dan het geval zou zijn wanneer zij zouden wonen in een gebied waar de bestemming wonen primeert.

Het feit dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de verzoeker en woningen van de andere omwonenden is dan ook niet afdoende. Er dient immers sprake te zijn van overmatige geurhinder.

Zij dient dus concreet aan te tonen dat zij hinder ondervindt die ernstig of zelfs buitensporig is, waar zij evenwel niet in slaagt.

Verweerster heeft alle mogelijke bijzondere milieuvoorwaarden opgelegd opdat de vermeende geurhinder tot een minimum beperkt zou worden:

- vermindering van het aantal varkens
- het plaatsen van noppen op het roostergedeelte van de vloer om het mestgedrag van de varkens te sturen
- de plaatsing van een groenscherm van minstens 5 m breed rondom de inrichting

Tevens heeft de exploitant ook kokers zonder pet geplaatst op alle stallen.

Bovendien werd de betrokken inrichting ook onderworpen aan de algemene milieuvoorwaarden omtrent lucht en de sectorale milieuvoorwaarden voor

dieren en dierlijke mest. Verweerster stelt zich de vraag welke maatregelen zij nog had kunnen nemen.

Verweerster werd niet in het bezit gesteld van de inventaris van de stukken. In het verzoekschrift wordt enkel vermeld: 'bijlage: stukken volgens inventaris'. Gelet evenwel op de verwijzing naar de stukken in het verzoekschrift, gaat verweerster ervan uit dat geen enkele klacht of proces-verbaal wordt bijgebracht door de verzoekster. Indien verzoekster of enige omwonende last zou hebben van overmatige geurhinder, zou men toch kunnen verwachten dat zij hieromtrent klacht zou neerleggen. Dit is klaarblijkelijk evenwel niet gebeurd.

Bovendien kan niet ontkend worden dat de huidige situatie aanmerkelijk zal verbeteren door de hierboven vermelde algemene, sectorale en bijzondere milieuvoorwaarden.

(...)

Verzoekster stelt dat er twee motieven ingeroepen worden door verweerster om de milieuvergunning te verlenen: de verklaring van de exploitant dat hij geurbeperkende maatregelen zal nemen en de beperkte uitbreiding van het aantal varkens.

Verweerster heeft zich geenszins gebaseerd op 'de verklaring van de exploitant dat hij geurbeperkende maatregelen zal nemen'.

De verleende milieuvergunning werd verleend mits strik(t)e naleving van de hierboven vermelde algemene, sectorale en bijzondere milieuvoorwaarden. Het betreft dus geenszins een loutere verklaring, doch wel (...) juridisch afdwingbare normen.

Mogelijkerwijs verwijst verzoekster naar de plaatsing van kokers zonder pet op alle stallen. Deze voorwaarde diende evenwel niet meer opgelegd te worden aangezien de exploitant reeds vrijwillig is over(ge)gaan tot deze plaatsing.

Verzoekster stoort zich tevens aan volgende bewoordingen in de bestreden beslissing: 'een relatief kleine uitbreiding met 520 varkens (28%) in bestaande stallen'

Bij besluit van de Vlaamse minister bevoegd voor leefmilieu dd. 30 maart 1996 werd aan de exploitant een milieuvergunning verleend voor onder andere 1320 varkens ouder dan 10 weken. Dit wordt ook als dusdanig vermeld in bestreden beslissing: 'dat het bedrijf momenteel vergund is voor 1320 varkens ouder dan 10 weken (3 beren, 165 zeugen en 1152 andere varkens)'

Middels de bestreden beslissing wordt de betrokken inrichting vergund voor het houden van 1840 varkens.

Het is inderdaad correct dat de huidige milieuvergunning een toename van 39 % betekent ten opzichte van de vroeger verleende milieuvergunning, in plaats van de vermelde 28%. Dit kan in alle redelijkheid evenwel niet aanzien worden als het doorslaggevend motief waarop de bestreden beslissing zou gebaseerd zijn.

Het aantal dieren is in casu van belang, wat ook correct wordt vermeld in de bestreden beslissing.

Klaarblijkelijk wenst verzoeker aan de hand van de hieronder vermelde overweging dat verweerster zou gesteld hebben 'dat het gaat om een belangrijke wijziging':

'dat men met de aanvraag een reorganisatie beoogt tot een bedrijf vergund voor het houden van 1990 andere varkens; dat de verandering

voorzien is binnen de bestaande stallen; dat de zeugenplaatsen en plaatsen voor beren en jonge zeugen verdwijnen en worden vervangen door plaatsen voor andere varkens; dat volgens de aanvraag deze verandering gepaard gaat met een belangrijke investering (omvormen zeugenstallen naar vleesvarkenstallen) en dat daarom eveneens een vroegtijdige hernieuwing van de milieuvergunning wordt aangevraagd'

In bovenvermelde overweging wordt enkel het standpunt van de exploitant weergegeven zodat de motivering uitgaande van verweerster onmogelijk 'onderling tegenstrijdig' zou zijn.

Overigens wordt hierboven enkel vermeld dat het omvormen van zeugenstallen naar vleesvarkenstallen volgens de exploitant gepaard gaat met een belangrijke investering, waarbij geen uitspraak wordt gedaan over het milieutechnisch aspect van de aanvraag.

In ieder geval toont verzoekster niet aan dat het kennelijk onredelijk zou om te stellen dat het een 'relatief kleine uitbreiding met 520 varkens' betreft".

Beoordeling

7. De artikelen 2 en 3 van de motiveringswet verplichten de overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dit op een afdoende wijze; het afdoende karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen.

Luidens artikel 52, 3°, b), van Vlarem I omvat de uitspraak in beroep door de bevoegde Vlaamse minister "een gemotiveerde beslissing over de aanspraken en bezwaren die door de indiener(s) van het beroep werden gesteld".

8. De redengeving van een beslissing over een milieuvergunningsaanvraag moet des te concreter en preciezer zijn wanneer die beslissing afwijkt van een voorafgaand advies, ook al is dit niet bindend, dat op duidelijke en concrete elementen is gesteund. In een dergelijk geval mag de overheid zich niet beperken tot een niet gemotiveerd tegenspreken van het advies, maar moet zij integendeel duidelijk maken waarom zij van oordeel is de argumenten waarop de adviesverlenende instantie steunt, niet te kunnen volgen.

9. Te dezen hebben zowel de afdeling Milieuvergunningen als de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie geadviseerd om de gevraagde milieuvergunning te weigeren omdat de inrichting ernstige geurhinder teweegbrengt in het nabijgelegen woongebied met landelijk karakter en de exploitant geen waarborgen aanreikt opdat deze hinder in de toekomst tot een aanvaardbaar niveau wordt beperkt. In dezelfde adviezen wordt ook uitdrukkelijk gesteld dat de klachten van de buurtbewoners "heel ernstig moeten worden genomen". In dat verband wordt gewezen op de "precaire ligging" en de "voorgeschiedenis" van het bedrijf, aspecten die worden geconcretiseerd door de situering van het woongebied in de meest ongunstige windrichting en de vaststelling van geurhinder tijdens een plaatsbezoek door de afdeling Milieuvergunningen.

10. In de bestreden beslissing wordt erkend dat de exploitant "in de aanvraag" nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen worden beperkt. Niettegenstaande deze vaststelling heeft de verwerende partij toch een milieuvergunning voor het houden van 1.840 varkens verleend. Daarbij hecht zij blijkbaar veel belang aan de hinderbeperkende maatregelen die de exploitant heeft voorgesteld in een "bijkomende nota".

Van het administratief dossier maakt alleen een nota deel uit die de aanvrager van de vergunning heeft neergelegd tijdens de hoorzitting van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie op 6 juli 2010. In die nota wordt onder meer gewezen op de vervanging van de oude ventilatiekokers met pet door kokers zonder pet en op de mogelijkheid om het bestaande groenscherm te laten doorgroeien zodat "de luchtstroom die richting de burens gaat, verstoord wordt". Die maatregelen hebben de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie blijkbaar niet kunnen overtuigen aangezien zij tot de conclusie komt dat "de exploitant nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden". Het bestreden

besluit bevat geen enkel motief waaruit blijkt dat bedoelde maatregelen van wezenlijke invloed zijn op de teweeggebrachte geurhinder.

Voorts maakt de bestreden beslissing melding van het voorstel van de exploitant om stal 2 uit gebruik te nemen en in stal 4 het mestgedrag van de varkens te sturen door het plaatsen van noppen op het roostergedeelte van de vloer. Deze maatregelen zijn kennelijk niet vervat in de nota die de exploitant op 6 juli 2010 heeft overhandigd aan de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie. In het administratief dossier ontbreekt elk spoor van een andere "bijkomende nota" waarin deze voorstellen wel zouden zijn geformuleerd. In de huidige stand van de procedure volstaat het vast te stellen dat de gespecialiseerde adviesverlenende instanties zich klaarblijkelijk niet hebben kunnen uitspreken over die te elfder ure gedane voorstellen ter beperking van de geurhinder. De Raad van State laat in het midden of het mestgedrag van varkens op dwingende wijze beïnvloed kan worden door het plaatsen van noppen, hij stelt evenwel vast dat elk motief ontbreekt waarin wordt aangetoond dat de op die manier bewerkstelligde gedragswijziging, zo daarvan al sprake zou zijn, van wezenlijke invloed is op de verspreiding van geurhinder die volgens diverse adviesverlenende instanties ernstige proporties aanneemt.

De opmerking dat het zou gaan om een "relatief kleine uitbreiding", daargelaten de juistheid van dergelijke minimaliserende opvatting, doet niet terzake in het licht van de adviezen waarin de adviesverlenende instanties zich ook ongunstig uitspreken over de verdere exploitatie van de inrichting in zijn bestaande omvang.

11. Om de uiteengezette redenen is de aanname van de verwerende partij dat, mits naleving van de opgelegde milieuvergunningsvoorwaarden, de geurhinder tot een aanvaardbaar niveau kan worden beperkt, niet afdoende onderbouwd.

12. Het argument dat voor de verzoekster, als bewoonster van een woongebied met landelijk karakter, een tolerantiedrempel zou gelden voor

agrarische hinder, doet daar niets aan af. Ook in deze gebieden, die bestemd zijn voor wonen enerzijds en voor landbouw anderzijds, dient de milieuvergunning immers geweigerd te worden wanneer de hinder de perken van het aanvaardbare overschrijdt.

Het middel is ernstig.

B. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

13. In haar verzoekschrift zet de verzoekster het volgende uiteen ter staving van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel :

"11.

Het nadeel van verzoekende partij is ernstig.

Als gevolg van de exploitatie van het varkensbedrijf vlakbij de woning van verzoekster (...), bovendien gelegen in een ongunstige windrichting, moet verzoekster sinds jaren geurhinder ondergaan. Dit is vastgesteld door ambtenaren van de afdeling Milieuvergunningen en wordt door verwerende partij in de bestreden beslissing ook toegegeven.

Verwerende partij concludeert zelf dat er geurhinder bestaat en dat de exploitant in de vergunningsaanvraag niet aantoont dat die geurhinder zal of kan beperkt worden (...):

'Overwegende dat de exploitant in de aanvraag nergens heeft kunnen aantonen dat de geurhinder in de huidige of toekomstige situatie tot een aanvaardbaar niveau zal kunnen beperkt worden';

Vervolgens wordt toch een vergunning verleend, louter gesteund op een aanvullende nota van de exploitant.

Verwerende partij heeft op geen enkele manier gecontroleerd of de door de exploitant voorgestelde maatregelen een oplossing zullen bieden voor de geurhinder. Er wordt niet verwezen naar een studie van deskundigen ter zake die de effectiviteit van de maatregelen kan aantonen. Er worden in de vergunningsvoorwaarden ook geen garanties gevraagd van de exploitant. De exploitant wordt ook niet verplicht, zoals nochtans gebruikelijk is, om na een bepaalde periode van exploitatie een studie te laten uitvoeren om na te gaan of er al dan niet sprake is van geurhinder.

Er wordt nergens betwist dat de geurhinder ernstig is en er zijn onvoldoende garanties in de bestreden beslissing dat de geurhinder zal verdwijnen, voor zover de hinder door de uitbreiding van het varkensbedrijf met meer dan 500 varkens zelfs niet zal toenemen.

12.

Het nadeel dat verzoekende partij lijdt is ook moeilijk te herstellen.

Verzoekster zal verder geurhinder moeten ondergaan, met alle gezondheidsrisico's vandien, o.m. als gevolg van de stof- en ammoniakproductie. Verzoekster verwijst wat dit laatste betreft naar de recente VITO-studie reeds vermeld onder randnr. 2, waaruit blijkt dat ammoniak uit dierlijke mest een sleutelrol speelt bij de vorming van fijn stof.

Als pas geruime tijd na de ingebruikname van de vergunning voor uitbreiding van het varkensbedrijf een vernietiging zou volgen, zal verzoekster al die tijd de bewezen geurhinder hebben moeten ondergaan.

Alleen een schorsing van de vergunning zal soelaas kunnen bieden".

14. In navolgend betoog stelt de verwerende partij dat aan de betrokken schorsingsvoorwaarde niet is voldaan :

"Allereerst verwijst de verwerende partij naar haar opmerkingen bij het eerste middel, waarbij de vermeende geurhinder reeds werd besproken. In zoverre nodig wordt daarnaar verwezen.

Een belangrijk element bij het beoordelen van deze schorsingsvoorwaarde is het bestemmingsgebied van enerzijds de betrokken inrichting en anderzijds de woning van verzoekster.

De verzoekende partij heeft ervoor gekozen om te wonen in woongebied met landelijk karakter, waar wonen en landbouw op gelijke voet staan en dan nog aan de rand van agrarisch gebied, dat in beginsel exclusief is bestemd voor agrarische of para-agrarische activiteiten.

Het beschermingsniveau, tegen hinder uit agrarische activiteiten, waarop zij aanspraak kunnen maken, ligt daardoor lager dan het geval zou zijn wanneer zij zouden wonen in een gebied waar de bestemming wonen primeert.

Het feit dat tijdens een plaatsbezoek op 18 juni 2010 door een vertegenwoordiger van de afdeling Milieuvergunningen geurhinder werd vastgesteld langsheen de dichtstbijzijnde woningen van het woongebied met landelijk karakter, waaronder de woning van de verzoeker en woningen van de andere omwonenden is dan ook niet afdoende. Er dient immers sprake te zijn van overmatige geurhinder.

Verzoekster dient op een concrete wijze aan te tonen dat bovenmatige geurhinder zal ontstaan ten gevolge van de geplande exploitatie.

Verweerster herhaalt dat de nodige maatregelen werden genomen om geurhinder te vermijden, minstens tot een aanvaardbaar niveau te beperken:

- vermindering van het aantal varkens
- het plaatsen van noppen op het roostergedeelte van de vloer om het mestgedrag van de varkens te sturen
- de plaatsing van een groenscherm van minstens 5 m breed rondom de inrichting

Tevens heeft de exploitant ook kokers zonder pet geplaatst op alle stallen.

Bovendien werd de betrokken inrichting ook onderworpen aan de algemene milieuvoorwaarden omtrent lucht en de sectorale milieuvoorwaarden voor dieren en dierlijke mest. Verweerster stelt zich de vraag welke maatregelen zij nog had kunnen nemen.

Het komt aan de verzoekende partijen toe het bewijs te leveren dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hen een nadeel berokkent of kan berokkenen. Zij slagen er evenwel niet in hiervan het bewijs te leveren.

Indien verzoekster of enige omwonende last zou hebben van overmatige geurhinder, zou men toch kunnen verwachten dat zij hieromtrent klacht zou neerleggen. Dit is klaarblijkelijk evenwel niet gebeurd.

Het aan te tonen moeilijk te herstellen nadeel dient bovendien het gevolg te zijn van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Heden is de betrokken inrichting vergund voor onder andere 1320 varkens ouder dan 10 weken. Middels de bestreden beslissing wordt de betrokken inrichting vergund voor het houden van 1840 varkens.

Een relatief kleine uitbreiding met 520 varkens vormt redelijkerwijs geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel. De tweede in paragraaf 2 van artikel 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State vermelde schorsingsvoorwaarde is dan ook niet vervuld".

Beoordeling

15. Rekening houdend met het advies van de afdeling Milieuvergunningen waarin onder meer wordt gesteld dat "de inrichting zowel in de huidige als in de vroegere situatie (voor de uitbreiding in 1996) ernstige geurhinder oplevert" en "het dan ook ondenkbaar is dat deze inrichting nog eens gevoelig zou uitbreiden met 670 mestvarkens", en tegelijk met het advies van de Gewestelijke Milieuvergunningscommissie waarin evenzeer wordt gewezen op een "onaanvaardbare uitbreiding van de al in de oorspronkelijke situatie vastgestelde geurhinder", lijdt het geen twijfel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden milieuvergunning de verzoekster blootstelt aan een reëel risico op geurhinder die van aard is haar woon- en leefkwaliteit ernstig aan te tasten. Het feit dat de verzoekster woont in een woongebied met landelijk karakter maakt die aantasting niet minder ernstig.

Op grond van wat voorafgaat wordt aangenomen dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit in hoofde van de verzoekende partij een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, zoals dit is bedoeld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

16. Hieruit volgt dat voldaan is aan de bij artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit te bevelen.

BESLISSING

1. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur van 3 februari 2011 waarbij het beroep tegen de beslissing van de deputatie van de provincie Limburg van 1 april 2010, houdende het verlenen aan Chris Coenegrachts van de milieuvergunning voor het verder exploiteren en veranderen van een varkenshouderij, gelegen aan de Maastrichtersteenweg 69 te Riemst, gedeeltelijk gegrond wordt verklaard.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het geschorste besluit.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van dertien oktober tweeduizend en elf, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Peter Sourbron,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Elisabeth Impens,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Peter Sourbron